

SAYI : S.19746
BAŞVURU NO : 2019/12527
KARAR TARİHİ : 06/12/2019

RET KARARI

BAŞVURAN :
BAŞVURUYA KONU İDARE : FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
REKTÖRLÜĞÜ
BAŞVURUNUN KONUSU : Başvuranın, Hukuk Tarihi ve Roma Hukuku dersinin
bütünleme sınavında aldığı notuna itirazı hakkındadır.
BAŞVURU TARİHİ : 16/07/2019

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1) Kurumumuza 16/07/2019 tarihinde başvuruda bulunan ..., özetle; Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi (FSMVÜ) Hukuk Fakültesi öğrencisi olduğunu, FSMVÜ Hukuk Fakültesi Dekanlığına Hukuk Tarihi ve Roma Hukuku dersinin 18/06/2019 tarihinde gerçekleştirilen bütünleme sınavında almış olduğu 44 notuna maddi hata nedeniyle yeniden incelenmesi için itiraz ettiğini, FSMVÜ Hukuk Fakültesi Fakülte Yönetim Kurulu'nun 27/06/2019 tarih ve ... sayılı kararı ile "HUK106 Hukuk Tarihi ve Roma Hukuku" dersi bütünleme sınav notunun tekrar incelenmesi sonucunda "sınav notunun sehven 44 olarak otomasyon sistemine girildiğini, öğrencinin notunun 50 puan olarak girilmesinin uygun olduğu" şeklinde karar verildiğini ancak başvuranın sınav notunun beklediği notta %50 düşük olarak hesaplandığını belirterek Kurumumuzca lehine artırılmış not tespiti ve notunun düzeltilmesi yönünde tavsiye kararı verilmesini talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2) Başvuruya konu uyuşmazlığa ilişkin Kurumumuzca istenen 01/08/2019 tarihli ve ... sayılı bilgi ve belge talep yazımıza istinaden Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesince (FSMVÜ) 11/11/2019 tarihli ve ... sayılı evrak ile verilen cevabi yazıda;

- ...'ın 18/06/2019 tarihinde girdiği Hukuk Tarihi ve Roma Hukuku dersinin bütünleme sınav soruları,
- Hukuk Tarihi ve Roma Hukuku dersinin bütünleme sınavından 40 puan alan, 93 puan alan ve 64 puan alan öğrencilerin sınav kâğıtları,
- ...'ın ilgili sınava itirazı sonrasında FSMVÜ Hukuk Fakültesi Yönetim Kurulu Kararı,

- Hukuk Tarihi ve Roma Hukuku dersinin bütünleme sınavına ait detaylı cevap anahtarının ve soruda öğrenciden beklenen ancak öğrencinin eksik veya hatalı yanıtladığı kısımlara dair ayrıntılı açıklamaların gönderildiği,

2.1) Başvuranın, 18/06/2019 tarihinde girdiği Hukuk Tarihi ve Roma Hukuku dersinin bütünleme sınavında sorulan iki adet olay sorusunun ve 2 adet metin sorusunun gönderildiği,

2.2) Başvuranın Hukuk Tarihi ve Roma Hukuku dersinin bütünleme sınavından aldığı notuna itirazlarına yönelik başvurularla aynı sınava girmiş olan diğer öğrencilerden en iyi, orta ve başvurularla aynı not bareminde yer alan öğrencilere ait emsal sınav kâğıtlarının gönderildiği,

2.3) 18/06/2019 tarihinde gerçekleştirilen Hukuk Tarihi ve Roma Hukuku dersinin bütünleme sınavında öğrenciden beklenen yanıtlara karşın eksik veya hatalı bulunan noktaların ve her bir ifade için takdir edilen puanlamanın detaylı bir biçimde açıklandığı cevap anahtarının gönderildiği,

2.4) Fakülte Yönetim Kurulu'nun ... sayılı kararında, "Fakültemiz ... numaralı Sınıf öğrencisi ...'ın 27/06/2019 tarihinde vermiş olduğu dilekçeye istinaden, 2018/2019 Akademik yılı Bahar döneminde HUK106 Hukuk Tarihi ve Roma Hukuku dersi bütünleme sınav notu sehven 44 olarak girilmiş olup, öğrencinin bütünleme sınav notunun otomasyon sistemine 50 puan olarak girilmesinin uygun olduğuna karar verilmiştir." ifadelerinin yer aldığı görülmüştür.

2.5) FSMVÜ'nin ilgili şikâyet başvurusuna cevaben, "*Öğrencinin bütünleme sınav kâğıdı itiraz döneminde incelenmiştir. Burada öğrencinin notu, 44 iken genel olarak toplam 6 puan arttırılabileceğine karar verilmiş ve 50 olarak düzeltilmiştir.*

Olay I'in 1. Ve 2. sorusu 15'er puan; Olay II'nin 1. Sorusu 10, 2. Sorusu 20 puan; Metin soruları (2 adet) 20'şer puandır (Toplam 100 puan). İlgili sınavın cevap anahtarı ekte sunulmuştur. En iyi, orta ve öğrenciyle aynı seviyedeki örnek kâğıtlar göz önünde bulundurulduğunda hem Kamu Denetçiliği Kurumu hem de bilgi edinme hakkı bakımından yeterli şeffaflığın sağlandığı ve gerekçelendirme yükümlülüğünün tarafımızca yerine getirildiği kanaatindeyiz" ifadelerine yer verdiği görülmüştür.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3) 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı T.C. Anayasası'nın "Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı" başlıklı 74 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında; "*Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.*" hükmü yer almaktadır.

3.1) Anayasa'nın "Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi" başlıklı 42 nci maddesinde; "*Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir...*" hükmü yer almaktadır.

3.2) Anayasa'nın "Yükseköğretim kurumları" başlıklı 130 uncu maddesinde; "Çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile; ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve **bilimsel özerkliğe** sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur..." hükmü yer almaktadır.

4) 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun "Kurumun Görevi" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; "Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir." hükmü yer almaktadır.

5) 04/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun;

5.1) "Tanımlar" başlıklı 3 üncü maddesinde; Üniversite, "**Bilimsel özerkliğe** ve kamu tüzelkişiliğine sahip yüksek düzeyde eğitim öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapan; fakülte, enstitü, yüksekokul ve benzeri kuruluş ve birimlerden oluşan bir yükseköğretim kurumudur." olarak tanımlanmıştır.

5.2) "Fakülte Yönetim Kurulu" başlıklı 18 inci maddesinin (b) fıkrasının beşinci bendinde; "Öğrencilerin kabulü, ders intibakları ve çıkarılmaları ile eğitim - öğretim ve sınavlara ait işlemleri hakkında karar vermek" Fakülte Yönetim Kurulunun görevleri arasında sayılmıştır.

5.3) "Lisans Düzeyinde Öğretim" başlıklı 43 üncü maddesinde; "a. Yükseköğretim kurumlarında, kuruluş özelliklerine ve ihtiyaçlarına göre yapılan eğitim - öğretim ve buna dayalı olarak verilen diplomalarla ilgili esaslar her üniversitece hazırlanacak öğretim ve sınav yönetmeliğinde belirtilir." hükmü yer almaktadır.

6) Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin "Sınav Sonuçlarına İtiraz" başlıklı 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında; "Öğrenci sınav sonuçlarının ilanını izleyen üç işgünü içerisinde dilekçe ile ilgili bölüm başkanlığına başvurarak sınav kâğıdının yeniden incelenmesini isteyebilir. İlgili öğretim elemanı sınav kâğıdını tekrar inceleyerek itirazı en geç beş iş günü içinde değerlendirir ve sonucunu bölüm başkanlığına bildirir. Bu aşamadan sonra yapılacak itiraz, ilgili yönetim kuruluna sunulmak üzere dekanlığa/müdürlüğe dilekçe verilerek yapılır. Dekan/müdür, sınav kâğıdının incelenmesi için, biri sınavı yapan öğretim üyesi olmak üzere ilgili öğretim üyesi veya görevlileri arasından üç kişilik bir komisyon kurar. Komisyon en çok üç iş günü içinde itirazları kesin olarak sonuçlandırır. Sonuçlandırılan notlarda değişiklik, ilgili yönetim kurulunun onayıyla yapılır. Final sınavları kesinleştikten sonra yapılan değişiklikler yönetim kurulu kararı ile birlikte Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına bildirilir. Süresinden sonra yapılan itirazlar kabul edilmez." hükmüne yer verilmiştir.

IV. KAMU DENETÇİSİ ARIF DÜLGER'İN KAMU BAŞDENETÇİSİ'NE ÖNERİSİ

7) Kamu Denetçisi tarafından yapılan inceleme ve araştırma neticesinde; başvurunun reddi gerektiği hususunda hazırlanan öneri Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

8) Kurumumuza 18/07/2019 tarihinde yapılan başvuruda; Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi (FSMVÜ) Hukuk Fakültesi öğrencisi olan başvuranın, 18/06/2019 tarihinde gerçekleştirilen Hukuk Tarihi ve Roma Hukuku dersinin bütünleme sınavında almış olduğu 41 notuna itiraz ettiği, FSMVÜ Hukuk Fakültesi Yönetim Kurulunun kararı ile maddi bir hata bulunmadığı yönünde karar verildiği ancak başvuranın beklediği nottan düşük aldığı sınav kâğıdının yeniden incelenmesini talep ettiği anlaşılmıştır.

9) Başvuru konusu ile ilgili mevzuata bakıldığında; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 5 numaralı paragraflarda yer verilen hükümlerinde, üniversitelerin **bilimsel özerkliğe** sahip olduğu; yükseköğretim kurumlarında eğitim-öğretimle ilgili esasların üniversitelerce hazırlanacak yönetmelikte belirtileceği; üniversitenin eğitim-öğretim esasları hakkında karar almanın, üniversitenin yıllık eğitim-öğretim programını ve takvimini inceleyerek karara bağlamanın ve ilgili kurulların kararlarına yapılacak itirazları inceleyerek karara bağlamanın Senatonun görevlerinin arasında olduğu; öğrencilerin kabulü, ders intibakları ve çıkarılmaları ile eğitim-öğretim ve sınavlar konusunda karar verme yetkisinin yükseköğretim kurumlarının ilgili yönetim kurullarına verildiği görülmüştür.

10) Yükseköğretim Kanunu'nun ilgili hükümlerine dayanılarak hazırlanan Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin "Sınav Sonuçlarına İtiraz" başlıklı 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında; "Öğrenci sınav sonuçlarının ilanını izleyen üç işgünü içerisinde dilekçe ile ilgili bölüm başkanlığına başvurarak sınav kâğıdının yeniden incelenmesini isteyebilir. İlgili öğretim elemanı sınav kâğıdını tekrar inceleyerek itirazı en geç beş iş günü içinde değerlendirir ve sonucunu bölüm başkanlığına bildirir. Bu aşamadan sonra yapılacak itiraz, ilgili yönetim kuruluna sunulmak üzere dekanlığa/müdürlüğe dilekçe verilerek yapılır. Dekan/müdür, sınav kâğıdının incelenmesi için, biri sınavı yapan öğretim üyesi olmak üzere ilgili öğretim üyesi veya görevlileri arasından üç kişilik bir komisyon kurar. Komisyon en çok üç iş günü içinde itirazları kesin olarak sonuçlandırır. Sonuçlandırılan notlarda değişiklik, ilgili yönetim kurulunun onayıyla yapılır. Final sınavları kesinleştikten sonra yapılan değişiklikler yönetim kurulu kararı ile birlikte Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına bildirilir. Süresinden sonra yapılan itirazlar kabul edilmez." hükmüne yer verildiği anlaşılmıştır.

11) Konu ile ilgili yargı kararlarına bakıldığında; Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulunun 23/10/2008 tarihli ve E:2005/1988, K:2008/1826 sayılı kararında; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 44 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında, üniversite senatolarının ön lisans ve lisans düzeyi öğretimlerde sürdürülecek esasları, devam, ara sınav sayısı ve bunların başarı notuna katkısı, uygulama, sınav ve bütünleme gibi şartları yönetmeliklerle belirleyebilecekleri hükmünün yer aldığı, 2547 sayılı Yasa ve ilgili Yönetmeliklerin verdiği yetkiye dayanılarak üniversitenin eğitim, öğretim ve sınav sisteminde eğitimin kalitesini ve verimini artırmak amacıyla ve tüm öğrencileri kapsayacak şekilde her zaman düzenleme

yapabileceği, davalı idare tarafından eğitim öğretim kalitesini artırmak amacıyla yeni yönetmelikle yapılan düzenlemede hukuka ve kazanılmış haklara aykırılık bulunmadığının belirtildiği anlaşılmıştır.

12) Somut olaya bakıldığında; Başvuranın, Hukuk Tarihi ve Roma Hukuku dersinin 18/06/2019 tarihinde gerçekleştirilen bütünleme sınavında almış olduğu 44 notuna maddi hata nedeniyle yeniden incelenmesi için itiraz ettiği, itirazının incelenmesi neticesinde **FSMVÜ Hukuk Fakültesi Yönetim Kurulunun 2019-219/29 sayılı kararı** ile notunun 50 olarak otomasyon sistemine girilmesinin uygun olduğuna karar verildiği ancak başvuranın notunun %50 düşük hesaplandığı iddiaları ile itirazını sürdürdüğü anlaşılmıştır.

13) Kurumumuzca yapılan incelemede başvuranın talebi, idarenin cevapları ve ilgili mevzuat çerçevesinde değerlendirildiğinde;

13.1) Başvuranın, Hukuk Tarihi ve Roma Hukuku dersinin bütünleme sınavında almış olduğu 44 notuna maddi hata nedeniyle yeniden incelenmesi için itiraz ettiği, FSMVÜ Hukuk Fakültesi Fakülte Yönetim Kurulunun ilgili sınav notunu otomasyon sistemine 50 olarak girilmesini uygun bulduğu görülerek yukarıda yer verilen ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda itiraz sürecinin FSMVÜ tarafından usulünce işletildiği anlaşılmıştır.

13.2) FSMVÜ tarafından Kurumumuza gönderilen ilgili sınavın cevap anahtarının incelenmesi neticesinde, sınav sorularına ait cevap anahtarının ve öğrenciden beklenen cevapların detaylı bir biçimde açıklandığı, her bir ifade için takdir edilen puanlamanın açıkça ortaya konduğu görülerek cevap anahtarı ve başvuranın sınav kâğıdı üzerinde yapılan incelemede başvuranın yanıtlarının puanlanmasında herhangi bir maddi hataya rastlanmadığı değerlendirilerek ilgili sınav kâğıdı puanlamasının objektif kriterlere uygun yapıldığı tespit edilmiştir.

Başvuranın, yazılı sınavının hatalı değerlendirildiği iddiası ile bilirkişi incelemesi yapılması talepleri açısından başvuru incelendiğinde, başvuranın itirazı üzerine Fakülte Yönetim Kurulunun başvuranın sınav kağıdının puanlandırılmasını yeniden değerlendirdiği, 18/06/2019 tarihinde gerçekleştirilen sınav hakkında başkaca öğrencilere ait emsal sınav kâğıtlarının da gönderildiği, sınav sorularına ait cevap anahtarının ve sınava girecek öğrencilerden beklenen cevapların detaylı biçimde açıklandığı görülerek söz konusu belgelerde başvuran tarafından verilen cevapların, cevap anahtarında beklenen bilgileri tam olarak karşılamadığının ifade edildiği, bunun yanında başvuranın cevaplarına takdir edilen puanlamanın bilimsel ve objektif kriterlere uygun ve de makul olarak yapıldığı, ayrıca tüm sürecin mevzuata uygun şekilde, şeffaf yürütüldüğü değerlendirilmiştir.

13.3) Somut olaya konu, FSMVÜ'nin kendisine Anayasaca tanınan bilimsel özerklik kavramı kapsamında ve üst hukuk normlarına uygun şekilde hareket ettiği, başvuruya konu talebin anılan düzenlemelere uygun şekilde değerlendirildiği, bilimsel özerkliğe sahip Üniversitelerin Yükseköğretim Kanununca tanınan yetkiyi yönetmelik çıkarmak suretiyle kullandığı ve düzenlemelere itiraz da dahil olmak üzere Önlisans ve Lisans Yönetmeliğinin "Sınavlar ve Değerlendirme Esasları" başlıklı dördüncü bölümünde yer verdiği ve başvurana

karşı her öğrenciye işletmiş olduğu mevzuat dahilindeki itiraz sürecini tatbik ettiği, ayrıca başvuranın sınav kağıdının objektif kriterlere uygun değerlendirildiği anlaşılmakla Üniversitenin kendisine verilen yetkiyi bilimsel özerklik çerçevesinde tarafsız olarak kullandığı görülmüş, başvuranın Hukuk Tarihi ve Roma Hukuku dersinin bütünleme sınavında aldığı nota ilişkin işlemlerde hukuka ve hakkaniyete aykırılık tespit edilememiştir.

14) Sonuç olarak; başvuranın Hukuk Tarihi ve Roma Hukuku dersinin bütünleme sınav sonucuna itirazı konusundaki talebinde sınavda sorulan sorulara verilmesi beklenen asgari cevapların ve başvuranın verdiği cevapların bilimsel bir yaklaşımla ortaya konulduğu, böylelikle nesnel bir değerlendirmenin dışına çıkılmadığı değerlendirilerek FSMVÜ Hukuk Fakültesi Yönetim Kurulu'nun kararıyla itirazın reddedilmesinde hukuka ve hakkaniyete aykırılık olmadığı kanaatine varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

15) İyi yönetim ilkelerine, 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiştir. **Söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirmeler neticesinde;** başvurunun inceleme ve araştırması kapsamında Kurumumuzca istenilen bilgi ve belgelerin idare tarafından süresi içerisinde ve gerekçeli olarak Kurumumuza gönderildiği, böylece "kararların gerekçeli olması ve makul sürede karar verme" **ilkelerine uygun davranıldığı;** idarenin, başvurana verdiği cevapta hangi sürede hangi mercilere başvurabileceğini göstermediği, bu nedenle "karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi" **ilkesine uymadığı** anlaşılmış olup; idarenin bahse konu ilkeye uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

16) 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, bu Ret Kararının başvurana tebliğ tarihinden itibaren, ilgili idarenin işlemine karşı (varsa) dava açma süresinden kalan süre kaldığı yerden işlemeye devam edecek olup, İstanbul İdare Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçe ve dosya kapsamına göre **BAŞVURUNUN REDDİNE,**
Kararın **Başvurana ve Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Rektörlüğüne tebliğine,**
Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır
Şeref MALKOÇ

Kamu Başdenetçisi

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytinđalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA
Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65
e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr